

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA“

XXII. évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Néptanítók számára:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor** és fia könyv- és könyvnyomdája küldendők.

Sevits Mitrofán Zomborban.

A zombori szerbeknek nagy ünnepe lesz a holnapi nap. Egyházuk erényekben tündöklő, kiváló főpapja Sevits Mitrofán bácsi gör. kel. püspök e napon városunkba érkezik.

Hitbuzgó hívei igaz örömmel és lelkesedéssel várják az egyháznagyot, hisz már több mint három évtizeden át nem volt alkalmuk főpapjukat körülük üdvözölhetni.

Örömlükben részt vesz Zombor város egész összlakossága vallási és nemzetiségi különbség nélküli, ezzel is dokumentálván azt a benső egyetértést és barátságot, a mely e város lakóit egymáshoz fűzi.

A város ünnepi díszet ölt, a házakon zászlók fognak lengeni és a merre a főpap járni és kelni fog, mindenütt a legnagyobb tisztelet nyilvánulásaival fog találkozni.

Hisz ő is a magyar birodalom főpapja, ki hivatva van, hogy a testvériségben példát adjon és utat törjön azon cél elérésére, hogy mindenki, kit e föld hord és egével betakar, imádjá Istenét és szeresse hazáját.

A bácsi szerbség büszkén tekint püspökére, a kinek széles körű tudománya és intelligenciája köztudomású, a ki kiváló tehetségével és kitartó

fáradtsággal munkálkodik egyháza fölvirágoztatásán és a közjó előmozdításán.

A szerb egyházi politika ádáz küzdelmeiben sohasem vett részt. Magasztos papi hivatásának tudata és kötelességérzete távol tartotta őt azon harcoktól, a melyek csak a szenvedélyek hullámain kavarták fel. Mindig és egyedül magasztos papi hivatásának élt, ápolta a tudományt és fejlesztette a népnevelést.

Lelkét, szívét, tudását tisztán az egyháznak szentelte, ez volt emelkedésének alapja, ezzel lett az igazi jó pap példányképévé, a ki előtt tisztelettel hajol meg mindenki. Ezzel vitta ki a bizalmat és tiszteletet, a melynek virágait most itt is zombori utja elé hintenek.

A modern kornak megfelelő, számos egyházi intézmény létesült az ő kezdeményezésére és az ő javaslatai alapján. Munkásságán áldás volt, mert hasznos és termékeny lett egyházára és így a hazára is.

Az egyházi irodalom terén széles nyomokat hagyó működést fejtett ki, úgy, hogy a szerb egyházi fakultások ideáljává lett és jeles nevelési módszerével a gör. kel. szerb egyháznak kiváló erőket nevelt.

Ebben rejlik indoka népszerűségének. Megválasztása általános örömet keltett a szerbeknél, kik jövődől működéséhez is nagy reményeket fűznek és lelkiük mélyéből meg vannak győződve, hogy azok teljesedni is fognak.

Mindezekért nagy az öröm, nagy a lelkesedés hívei körében, hogy alkalmuk lesz holnap a kiváló főpapot a város falai között üdvözölhetni. A város általános tisztelettel és méltóan fogadja majd a tudós, nagyérdemű püspököt. A város polgármestere elsőnek fogja tolmácsolni Zombor lakosságának örömét megérkezésekor, a hol a helyben székelő összes hatóságok, tanintézetek és a hadsereg is jelen lesz.

A rendező bizottság nagy lelkesedéssel fáradozik az ünnepély rendezésén, semmi fáradságot nem kimél, hogy az minél imponzánsabban sikerüljön, hogy a főpap minél jobban érezze magát zombori hívei között.

Az egyháznagy megérkezését nagy örömmel várva, már előre is üdvözöljük őt sok jó kívánsággal.

Adja Isten, hogy püspöki működése érdekében gazdag, általános, termékeny és dicső legyen egyházára és a hazára.

Vujics Bránkó.

A város polgármestere ez alkalomból a következő felhívást adta ki:

„Felhívás Zombor szabad királyi város lakosságához. Méltóságos és főtisztelendő Sevits Mitrofán bácsi gör. kel. szerb egyházmegyei püspök ur f. hó 30-án apostoli körútjában városunkat magas megjelenésével fogja megtisztelni.

Felkérem a város lakosságát, hogy a magas vendég jelenléte feletti örömenek külső jelekben is kifejezést adandó, — házait szeptember hó 30-án, október hó 1-én, 2-án és 3-án zászlókkal feldíszíteni sziveskedjék.

Egyben felkérem azon háztulajdonosokat, kiknek házai a Szt-György-terén, bajai-utcán, Széchenyi-, Eötvös- és Deák Ferenc-köruton s a Kossuth Lajos-utcában fekszenek, hogy az Ömeltősága tiszteletére szeptember hó 30-án este fél 8 órakor rendezendő fáklyásmenet tartama alatt ablakaikat kivilágítani sziveskedjenek.“

Gazdasági kérdések.

Zombor, 1899. szept. 28.

Mialatt a magyar politika nagy államakciói még békésen szunnyadnak a jövődől méhében s majd csak az országgyűlés megnyitásával kezdődik a tulajdonképeni campagne, az államgépezet szakadatlanul és fáradhatatlanul dolgozik a Széll-féle program megvalósításán, Magyarország gazdasági kiépítésén. A lényeges hiányokat, melyek a közélet különböző terein érzetik magukat, meg kell szüntetni, elavult intézményeket az új kor szelleméhez, a közjó követelményeihez kell alkalmazni.

Ama problémák közt, melyek az utolsó évek alatt merültek fel és gyors megoldásra várnak, a legfontosabbak egyike az agrár-szocializmus, mely Magyarország kiváló földmívelő jellegénél fogva könnyen az állami élet fenyegető veszedelmévé válhatott volna. Nem volt reá szükség, hogy Olaszország esete kimondhatlan nyomorával, a zendülések irtózatos jeleneteikkel fenyegető példakép szolgáljanak, hogy a kormány e kérdésben erélyes akciót kezdjen. Míg a magyar kormány eddigi agrár-szociális intézkedései tulnyomón a megnyugtatás céljának, illetve káros surlódások elhárításának szolgáltak, az agráriusok és nemzetgazdák nagy örömmel üdvözölnek egy további lépést, melyet Darányi Ignác népszerű földmívelésügyi miniszterünk tett ez ügyben.

— Áh, igen! — Megsimogató homlokát. Hogyne, természetesen. Zavartan mosolygott. Maga sem tudta, hogy jutott eszébe ez a kívánság.

Halotthalványan ült, mintha valami jéghideg szél fagyasztotta volna meg véréit.

Hirtelen tisztán látott. Érezte, tudta, hogy mért akart vele találkozni.

Ugy érezte, hogy bírja előtt ül. Várta az ítéletet. Az ítéletet, mely meghozza neki a nyugalmat. Ah, igen a nyugalmat, mely után oly kimondhatatlanul epedett.

Nagy, tres szemekkel nézett rája.

Szívében a remény sugára is megvillant, hátha ítélete megengedi, hogy tovább éljen . . .

Bolondság!

Milyen nyugodt, szép férfias volt. E percben ugy szerette, mint régen, boldogsága első napjaiban, mikor félig asszony, félig gyermek volt.

Ó még mindig kerülte tekintetét.

Végre komoly hangon kérdezte:

— Akarsz tőlem még valamit?

Az asszony összeresztett és merően tekintett a férfira.

Ezek a nyugodt, férfias szavak. Ez a hideg biztonság. Remegett és vágyódott utána, mint a mező az eső után. Oda szeretett volna rohanni hozzá és megcsókolni kezét. A szavakért, melyek mint a törzsurasok hasogatták szívét. De úgy maradt és csak érzelmeit élvezte. Lénye utolsó föllobbanását.

— A pénzt pontosan megkaptam?

— Ah!

Szeméből kétségbeesés, harag, gyűlölet, bámulat, szeretet és vágy sugárzott feléje.

— Oh, igen, — mondá halkán.

A férfi sápadt volt, keze még ott nyugodott az asztalon. Mozdulatlansága oly sajátságos volt. Az asszony szeme hirtelen felvillant. Visszauyerte bátorságát, sőt tréfált is.

— Nem! Nincs többé semmire szükségem. Csak olyan szeszély volt, hogy ismét lássalak.

A kezeivel a térdeit karolta át és úgy nézett a férfira.

A férfi a vállát vont.

A „BÁCSKA“ tárcája.

Adjatok innom . . .

Adjatok innom Lethe vizéből,
Feledjek multat és jelent,
Töröljek mindent emlékeimből,
Mi bútt és örömet jelent.

Ne halljam többé csabos ajkad
Varázslatos szép énekét,
Mely bűvös hálóbá kerítvén,
Nyugalmasat tépte szét.

Bűvös szemednek villanása
Ne szórja rám a sugarát,
Márványkarod forrón ölelve
Ne fonjon soha többé át.

Ne suttogj édes szerelmesen
Órjító szavakat felém,
Oh, mert már úgys elkázhozott
Bús áldozatod vagyok én!

Wiener Edit.

VÁLÁS UTÁN.

A délutáni nap ellen összecsúszta a függönyöket és most ott fektűt a szálló pamlagán a fülledt félhomályban.

Várta a férjét.

Utolsó találkozására kérte és megígértette vele, hogy a gyermeket is elhozza.

Mert azzal hitette magát, hogy csak a gyermek miatt jött. De ez csak a szalmaszál volt, melybe a fuldokló kapaszkodott. A tulajdonképeni okot, mely őt arra kényszerítette, hogy két évi elválás után, két évi kalandos életmód után újból találkozzék férjével, saját magának sem merete bevallani.

A biztos vég előtt való félelem volt. Nem talán csak gyávaaság volt. Az önkénytelen félelem, mely őt a pusztulástól visszatartotta.

Fölugrott, az órára nézett, föl és alá járt.

Ez a várakozás türelmetlen kezdett lenni. Nyomasztó félelem fojtogatta. Oh, az a félelem, mely örökké szorongatta, mely olyan volt, mint a vég nélküli baldoklás.

Fásult könnynyel a tükör elé lépett.

Még mindig az volt, a mit „érdekes arcnak“ neveznek.

Hajdanta szép volt. Hajdanta! Most már kissé megérett. Idegesen nevetett ez ötleten.

A vonások kemények lettek; kemények és finomak. És a szemei oly beteges fényben csillogtak. A százugokban apró ráncok húzódtak meg. Az egész arc kimerült, fásult volt. Kimerült, hogy még a morium-fecskendő sem élénkítette többé.

Szűgyen, gyalázat! És mégis némiképen megnyugtatta az a tudat, hogy ide gyermeke közelébe jött, hogy végleg összetörjön.

Sirni akart, de csak némán, kezeit tördelve borult a pamlagra.

A végső kétségbeesés, a végső menekvés után való vágy őrítte őt vissza férjéhez.

Férjéhez, a kin halálos sebet ejtett, kinek élete utolsó illúzióit megsemmisítette: az iránta való szerelmet, hitet és bizodalmat!

Lázban égő fejjel fektűt ott . . . és várt . . .

Végre kopogtak.

Felugrott.

A férj belépett.

Egyedül? . . .

Mélyen megalázva állott ott, mozdulatlanul, csak ajkait harapdálta. Harag, dac és szűgyen kölcsönzött neki erőt.

A férfi nyugodt volt. Csak homlokát ráncolta egy kissé. Mintha a vállát is vonogatná.

Lassan lépett az asztalhoz, ujjá hegyével az asztalra támaszkodott, lesütötte tekintetét és mialatt az asszony félig ájultan hanyatlott a pamlagra, nyugodt hangon megszólalt:

— Megkaptam leveledet, itt vagyok. A mi kívánságodat illeti, magad is belátod, hogy jobb, ha teljesítetlen marad.

A földmiveltügyi miniszter ugyanis a telepítés fontos ügyét megelőző meg akarja oldani a végül máris egy gazdag, minden mozzanatot felölelő adatanyagot gyűjtött, melyet tanácskozás végett október hó folyamán egy szakértőkörből, a legelőkelőbb nagybirtokosokból, mezőgazdákól és a két nagy gazdasági-egyesület képviselőiből álló szakértőbizottság elé terjeszt.

Mintán a telepítés nyújtja az egyetlen radikális eszközt, hogy a paraszt proletariátusból, mely eddig a nyomor és a hazátlan izgatóság könnyű zsákmánya volt, az állam szilárd támaszát lehessen csinálni s ezzel az agrár futóhomokot megkötni, mintán ezenkívül sok és nagy állami érdek is fűződik e problémához, remélhető, hogy a szakértőbizottság buzgalommal és odaadással végzett munkája sikeres leendő Darányi miniszter már a jövő télusszakban abban a helyzetben lesz, hogy a telepítésről törvényjavaslatot terjeszthet az országgyűlés elé.

Habár a rebellis áradások által veszélyeztetett Dunapartokon folyó mentőmunkálatok vezetésével teljesen el van foglalva a földmiveltügyi miniszter és ritka önfeláldozással nyújtja a köteleességterjesztés világító példáját hivatalnokainak és mérnökeinek, tárcájának más agraiban is fontos intézkedések származnak a mezőgazdaság érdekében a miniszter direktíváiból. Így többek közt most készítik elő a télen tartandó népszerű gazdasági előadások programjait, melyek bizonynyal a legkisebb, de legtermékenyebb beruházásai közé tartoznak a költségvetésnek.

Az agrárszocializmus orvoslásával párbuzamosan Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszternek is egy új akciója halad derekasan előre. A munkaközvetítő hivatalok szervezése, melyek főleg a városi munkás proletariátust veszik szemügyre, teljes folyamatban van és az első ilyen intézet egyelőre a fővárosban még a tél folyamán életbe lép.

De kereskedőinknek is egy régi óhaját teljesíti mozgékony kereskedelemügyi miniszterünk, midőn október 12-ére a különböző kereskedelmi testületek képviselőit szakértőbizottságra hívja össze a tisztességtelen verseny ügyében és ezzel ennek a megvitatására már érett kérdésnek törvényhozási megoldását egyengeti.

Ezzel még korán sincs kimerítve a gazdasági kérdések ama rengeteg nagy területe, melynek minden zugába behatolnak kereskedelemügyi miniszterünk Argus-szeméi. Itt van mindjárt a rendszeres iparfejlesztés kérdése, melynek sikeres megoldása maga egy egész embert követel s amelynek conditio sine qua non-ja, az ipartermelési statisztika szépen haladó munkálatai hivatva lesznek előtérbe hozni, hogy minik van s mire van még szükségünk.

Szóval a Széll-kabinet gazdasági programjának megvalósítása arra termelt férfiak kezében van és ez egyik legjobb garanciája a sikernek.

Petőfi Sándor-utca.

Városunk polgársága körében a bajai-utnak „Petőfi Sándor-utca” elnevezése iránt mozgalom indult meg. Erre vonatkozólag lapjaink vasárnapi számában a következő lelkes felhívás jelent meg, a melyet közérdeklőségénél fogva egész terjedelmében a legnagyobb készséggel közlünk:

Indítvány Zombor szabad kir. város törvényhatóságai bizottságához!

A jeltelen sírban fekvő, lángszavú nemzeti nagy költőnk halálának ötvenedik évfordulóját méltó kegyelettel ünnepelte meg ez év július 30-án városunk hazafias közönsége.

Ünnepeltünk szívünkben, lelkünkben valamennyien. Érzelmek külső kifejezést is nyertek.

Hazafias rendező-bizottság a nagy és gyászos nap délelőttjén a város háza dísztermében gyászünnepélyt rendezett. A hol a gyász, a szomorúság érzetéhez társul szegődött a hazafias lelkesedés, büszkeség és boldogság érzete. Lelkünk mélyéből, hevesen verő szívünk érzelmeinek lánghullámain tört át ezen három testvér-érzelem. Lelkesedtünk Petőfi nagy szelleméért, büszkékké váltunk reá és boldogok, hogy a Mindenható nekünk adta őt.

Az asszony nem birt tovább uralkodni magán. Odaugrott hozzája, térdre borult előtte és könnyezve csókolgatta kezét.

— Ah, kelj fel!
Durrván, hidegen ejtette ki e szavakat. De az asszony mégis hallotta, mint csikorgatta fogát, hogy erejét el ne vesztse.

Vérzős lett és csunya kacajra fakadt.
— Ah, sohasé törődj velem, barátom! Bizony nagyon felesleges volt, hogy ide jöttem hozzád kezeidet csókolgatni. Hahaha! De...

Tovább nem bírta. Siró görcs fojtá el szavait.
A férfi elfordult oly arccal, mint a hogyan halottas házban szokták a részvétet kifejezni. Mit tehetett egyebet?...

Gondosan félre lépett és véletlen a pipere asztalka mellé került, hol mindenféle pipere holmi hevert.

Ah, a morfiumpalack és itt a fecskendő...

Az asszony, mintha érezte volna, föltekintett és látta, a mint a férfi zavartan kezébe veszi az ivergecskét és szomorú arccal nézegeti.

Visszafojtott lélekzettel figyelte.

Most ezt a szomorú arcot feléje fordítja, hosszasan tekint a szemébe és aztán az iverget ismét visszateszi az asztalkára.

Az asszony melle zihált, arca krétafehér lett, szeméi vadul fényltek, szája eltorzult.

— Menj!... Menj!

Rakedten, akadovva kiáltá.

A férfi lehorgasztott fővel az ajtó felé fordult.

Tekintete követte, még az utolsó reménysugár csillant meg lelkében.

Most megfogta az ajtót.

— Géza!

A férfi babozik. Tekintetét fel nem emeli: megáll.

Az asszony még egyszer oda rohan. Leborult előtte.

Tekintete félve, remegve keresi a férfi szemét.

A férfi vállát vonja és halkán szól:

— Isten veled!...

Azután kibontakozik karjaiból és sietve távozik.

Az asszony támolyog.

Együtt ünnepelek városunk lakói e napon, vallási és nemzetiségi különbség nélkül.

Kicsi volt a város háza nagyterme befogadni az ünneplőket, akiket az igaz hazafias és az igazi nagy szellem iránti hódolat hozott oda.

A kegyeletes hazafias ünnep volt ez!
Ezen hazafias érzetből támadt eme, következő indítványomat ajánlom Zombor sz. kir. város törvényhatóságai bizottságának szíves figyelmébe:

„Határozza el a legközelebb tartandó városi rendes közgyűlés, hogy a mostani „Bajai-ut”-at legnagyobb poétánk, Petőfi Sándor nevére, halála ötvenedik évfordulója alkalmából, „Petőfi Sándor-utca”-nak nevezi el.”

Ezen indítvány minémű indoklásra sem szorul. Egyformán érezzük azt, hogy jóleső hazafias kötelességet teljesít majd ezen hozandó határozatával a törvényhatóságai bizottság.

Ha azonban figyelembe vesszük azt, hogy Újvidék szab. kir. város egyik legelőkelőbb utcáját, a vasuti-utcát, már vagy tíz év előtt nevezte el Petőfi nevére és ha tekintetbe vesszük, hogy országunk csak nem minden városának legelőkelőbb utcája viseli nagy költőnk nevét: csak az eddigi mulasztásunkat hozzuk helyre, ha a fenti indítvány elfogadásával siettünk a mondott utcát Petőfi Sándor nevére elnevezni.

A vasutról érkező idegen városunk eme legszebb utcájába érve, legnagyobb költőnk nevével találkozunk legelőszőr. Ezen az uton jussunk aztán a Kossuth Lajos-utcába.

Egy polgár.

Ujdonságok.

Személyi hír. Lobmayer István szegedi kir. főügyész, a zombori kir. ügyészség ügymenetének megvizsgálása céljából városunkba érkezett.

Személyi hír. Czeisberger János m. kir. honvédőrnagy, az újvidéki m. kir. honvédség zászlóaljparancsnoka, a múlt napokban rokonai látogatása céljából városunkban tartózkodott.

Új táblai bíró. A király dr. Devich László újvidéki kir. törvényszéki elnököt a budapesti kir. ítélőtáblához bíróvá nevezte ki.

Kinevezés. Őfelsége a király Radány Dezső bács-topolyai kir. aljárásbíróat az aradi kir. törvényszékhez kir. törvényszéki bíróvá nevezte ki.

Előléptetés. Őfelsége a király Hettesheimer Henrik zombori kir. törvényszéki bírót a VII. fizetési osztályba sorozott törvényszéki bírák létszámába léptette elő. Eme jól megérdemelt kiütetés egy hosszú, érdem-dus, szorgalmas és szakavatott bírói munkásság méltó elismerése.

Október hó hatodika városunkban. A nemzet vértanúinak emlékeztetést városunk közönsége is kegyelettel fogja megünnepelni. Az ünnepély részleteinek megbeszélésére rendező-bizottság alakult. Az ünnepély részleteiről lapunk jövő számában kimerítő tudósítást fogunk hozni.

Az áradás. Tudósításaink szerint a Duna most már nem fenyeget sehol veszedelemmel. A folyam felső szakaszán és le egész Gombosig apad a víz és pár nap múlva már innen is apadtat jelezhetünk. Az árvíz tegnapi kulminált Gombosnál, Újvidéken alul, ahol a víz alig fog közepes magasságon felül emelkedni, előre láthatólag rendszeres védekezésre sem lesz szükség. A Duna magas vizállása miatt Gombos és Erdőd állomások között a kompozást e hó 26-tól kezdve bizonytalan időre megszüntették.

Tagosítás. E hó 22-én Gara községben a tagosítás, a mely már két ízben hajótörést szenvedett, most egyhangulag megszavaztatott.

A löverseny kezdete. A gazdasági egyesület vasárnap megtartandó löversenye nem 1/3 óraker, hanem 3 óraker kezdődik.

Esküvő. Dr. Bruck Benő újvidéki orvos folyó évi október hó 8-án tartja esküvőjét Schmeidek Olga kisasszonnyal, az új gradiska cerniki izr. imaházban.

Szeme kimered, mintha egy látomány eltűnését látná. Lélekzete gyors, nyugtalan, lassankint csöndes nevetéssé lesz.

S így nevetgélve, friss, táncoló léptekkel, mint egy fiatal leány, a ki valami csinyt akar elkövetni, szökik a pipere asztalkához.

Megragadja az ivergecskét, egy pillanatra reá mered, aztán behunyja szemét és — iszik... *

Metamorphosis.

Ködös, borongós őszi alkonyon,
Egy magam bolyongok a sáros utcákon,
Zúg, bűg, az éles őszi szél,
Hull a fákról lassan a száraz levél.

Fájó érzés lopódzik a szívembe,
Eszembe jut, az élet sok keserve,
Sok a bús nap, az öröm meg oly kevés,
A szerelem keresztje is oly nehéz.

Legjobb lenne a hant alatt pihenni,
Mindent, mindent, még téged is feledni.
Elfeledni az életet, szerelmet,
Add meg nekem, végy el engem Istenem.

Könnyes szemem úgy bántja a lámpafény;
Sűrű, forog körülöttem, vig sétáló nép,
Kíválik im, a sok közül, egy alak,
Oly sebesen ver a szívem, majdnem megszakad.

Fénybe borul előttem a mindenség,
Ugy érzem, hogy a tavasz, nem mult el még,
Szép az élet és élni érdemes,
S e csodát te tevéd, oh szerelem.

Kat.

Halálozás. Lapunk zártakor vesszük a gyászos hírt, hogy Hoffmann Frigyes, a zombori m. kir. állam-építészeti hivatal ny. főnöke, kir. főmérnök és műszaki tanácsos, hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogult halála bizonyára a legszélesebb körben a legmélyebb részvétet fogja kelteni, hisz őt kedves modora, társadalmi szereplése és puritán jelleméről fogva mindenütt szerették, tisztelték és becsülték. Három évtizedet meghaladó közpályája után csak nem régen lépett a jól kiérdemelt nyugalomba, amelyet szeretett családjában töltött. Az elhunytban Trischler Ferenc városunk polgármestere szerető apósát gyászolja és halála városunk sok előkelő családját borítja gyászba. Béke hamvaira! Áldás emlékére!

Petőfi ház. Felhívás olvasóinkhoz a „Petőfi ház” létesítése érdekében. A nemzeti kegyelet, mely Petőfi Sándor dicsteljes halála 50-ik évfordulóján az országos ünnepésekben oly fényesen nyilatkozott meg, most törekszik megmutatni mély és szilárd jellemét az által, hogy legnagyobb magyar költőnk nevének, ereklyéinek, művei dicsőségének, eszméi világát terjesztésének egy díszes csarnokot kíván emelni, disztél a főváros és az egész országnak: a „Petőfi ház”-at. Tudvalevő már igen tisztelt olvasóink előtt is, hogy a kormányzat ép úgy mint a főváros, egyként sietett magáévá tenni a „Petőfi ház” eszméjét, mert a nemzeti élet e kiváló zászlóvivő azzonnal átlátta, hogy ennek megvalósítása nem pusztán kegyeleti tény, hanem a mily fenkölt, szintoly gyakorlati becsű kulturpolitikai követelmény is, a nemzeti közművelődés erőteljes fejlesztésére. Pantheont emelni egy világhódító magyar költő alak és irodalmi eszméi propagálására: ez a leggyőzelmesebb hódító politika, mely csakis elismerést és barátokat szerez nekünk az egész művelt Nyugaton, de gáncsot vagy ellenségeskedést nem szülhet sehol. Ehhez a kulturpolitikához — a magyar kormány és Budapest székesfőváros után — hozzá csatlakozni a magyar nemzeti társadalomnak is elengedhetetlen erkölcsi kötelessége. Hisz Petőfi az ő fényes költői szellemének örökkécsű kincseivel a magyar nemzet összességét ajándékozta meg, illő, hogy e nemzeti kőzincsek és az ő kegyeletos emlékezte, a magyar nemzet együttes áldozatkészségéből létesítendő „Petőfi ház”-ban leljenek örök otthon! Egy magyar szívű, bár még német ajkú község hazafias vezérémbere, a „Petőfi ház” alapjához pénzügyi adományával ekként járul: „A Petőfi ház létesítésével a magyar nemzet önmagát becsüli meg!” Bár jól tudjuk mi, hogy a magyar társadalom hazafias áldozatkészsége sok oldalról van igénybe véve, de számíthatunk ezáltal is tisztelt olvasóinknak nemes ügyek iránt mindig megnyilatkozó áldozatkészségére. Nem kívánjuk mi, hogy ki-ki erején felül áldozzon, de kérjük, hogy mindenki erejéhez mérten hozza meg ez alkalommal, ha mindjárt fillérekben is, igaz hazafiai áldozatát, hogy majd a „Petőfi ház” alapkövetelénél elmondhassuk: „Építette az egész magyar nemzet!” Mai nappal tehát rendszeresen bevezetjük a gyűjtéseket a „Petőfi ház” javára olyképp, hogy a befolyt hazafias pénzügyi adományokat lapunkban nyilvánosan és névreszólan nyugtázzuk és azokat minden hó végével a kezeléssel végleg megbízott „Pesti hazai első takarékpénztár”-hoz szolgáltatjuk be. Ismételtük Jókai Mór és Barók Lajosnak ez ügyben nem régen a magyar nemzethez intézett lelkes szözeata e jellemző szavait: „Nem egy-egy nagy erszény ezrei, hanem ezek fillérei segítsék felépíteni a Petőfi házat!” Hazafias tisztelettel a szerkesztőség.

A Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulat választmányja a folyó hóban tölést tartott. Az ülésen örömmel konstataztott, hogy a társulat iránt meggyeszte élénk érdeklődés mutatkozik. Legújabbban is az alapító tagok száma kettővel, a pártoló tagoké pedig 24-el szaporodott. Az új tagok belépése folytán szükségessé vált annak elhatározása, hogy az Évkönyvnek I. és II. füzetét — melyek tagjelvény fejében járnak a tagoknak — újból nyomattassanak. A tagok s főleg a működő tagok tudományos szükségletei céljából a választmány — a közgyűlés jóváhagyásának reményében — elhatározta, hogy a Magyar Tudományos Akadémia kiadványaiból a társulat céljainak megfelelő műveket, körülbelül 200 kötetet, a felajánlott 55%-os árengedmény mellett már most átveszi. Ezen elhatározásával módot kíván a választmány nyújtani a tagoknak, a tudományos munkálkodásra. Most lesz tehát némi szakkönyvtára is a társulatnak. A tagsági díjak beszedésére nézve azon határozatot hozta a választmány, hogy úgy mint minden tudományos társulatnál szokásos, minden év október 1-éig adassék idő a tagoknak tagdíjaink lefizetésére. Egyben utasítva a pénztárost, hogy október hó elsejétől postai megbízás útján eszközölje a tagsági díjak beszedését. A társulat muzeuma örvéndesen gyarapodik, főleg az ásatásokból nyert praeistorikus tárgyakkal; de a megye közönsége is felkeresi adományaival a társulat muzeumát, mit bizonyít az, hogy a mult tölés óta 19 érdeklődő irtól 20 köt. könyv, 1 vasbuzogány, 1 kard, 1 rövid puska, számos római és újabb érem, 7 drb Árpádkori érem és 5 leletnek összes tárgyai, többféle régi oklevél, pecsétnyomó, fénykép került a társulat muzeumába.

Adókönyvecskék rendezése. Zombor szab. kir. város tanácsától vettük a következő hirdetményt: A zombori magy. kir. pénzügyigazgatóságának folyó évi szeptember hó 11-én kelt 85667. számú körlevele szerint az 1899. évi egyenes adókövetés valamennyi adónemet illetőleg befejeztetvén, a mondott körlevélben foglalt további intézkedés folyólag hivatkozással az 1883. évi 44. t. c. 36. §-ára Zombor szab. kir. város tanácsa részéről felhivatnak azon adózók, kik a mult évben a városi adózók sorában már előfordultak és így adókönyvecskéikkel már el vannak látva, adókönyvecskéiket kiegészítés vagyis az 1898. év végén maradt hátralék vagy túlfizetések áthozatala és a folyó 1899. évi előírásnak, szaporodásnak, esetleg törlésnek bevezetése végett folyó évi november hó 15-éig, és pedig adójukat a városi adópénztárnál fizető adózók a városi adóügyi osztálynál, az adójukat közvetlenül a m. kir. adóhivatalnál fizető adózók pedig a m. kir. adóhivatalnál mutatassák be; ugyanazon időn belül kötelesek azok is, kik a mult évben az adózók sorában már előfordultak, de adókönyvecskéjük bármi okból nincsen meg (elvesztett, beadványhoz csatolatott), vagy a kiknek adókönyvecskéjük betelt — új adókönyvecské kiállítását végett a városi adóügyi osztálynál jelentkezni.

Tanítóválasztás. Garán e hó 22-én a megírt illir tanítói tanszékre Major Károly mura- királyi tanító választatott meg.

Estély. Sándor Béla ny. főispán, a zombori karakpénztár igazgatója, Tarczay Dezső a zombori járás főszolgabírája és neje sz. Sándor Erzsike a náluk vendéglátó Szmeccsányi Miklós miniszteri tanácsos és a kir. ügyészség megvizsgálása céljából városunkban időző Lobmayer István szegedi kir. főügyész tiszteletére fényes estélyt adtak, a melyre hivatalosak voltak a következők: Atányi József dr., Czifrusz Dezső dr., Czifrusz Ferenc, Drescher Ede, Drescher Edéné, dr. Danninger Ádám, Fernbach Péter, Fejér Gyula, Grünér Samu dr., Gózdú Elek dr., Hübner Gyula dr., Lobmayer István, Milodanovits Simon, Orkonyi Ede, Pavlovits Simon dr., Schmausz Endre, Szmeccsányi Miklós, Schlagetter Gyula, Tarczay Mór, Tarczay István, Városvy Károly.

Püspökfogadtatás. Sevids Mitrofan, bácsi gör. kel. szerb egyházmegyei püspök, mint azt lapunk más helyén is közöljük, folyó hó 30-án városunkba érkezik. Zombor szab. kir. város polgármestere ezen alkalomból még a következő felhívást intézte a város bizottsági tagjaihoz: Méltóságos és főtisztelendő Sevids Mitrofan, bácsi gör. kel. szerb egyházmegyei püspök ur folyó évi szeptember hó 30-án városunkba érkezik. Öméltóságának a modott napon délután fél 4 órakor a vasúti állomáson általam leendő fűnépélyes fogadtatásán testületileg való megjelenés céljából felkérem a törvényhatósági bizottság tagjait, hogy folyó hó 30-án délután 3/4 órakor a városháza tanácstermében minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek, honnan természetesen a vasúti állomásra s onnan a díszmenettel a felállítandó diadalkapujig, továbbá az áldás kiosztáshoz a gör. kel. templomba, majd a nyilvános tisztelgés céljából Öméltósága lakására fogunk vonulni. Ugyanezen nap estéjén fél 8 órakor Öméltósága tiszteletére a gör. kel. szerb egyházközség nagyépületéből fáklásmenet indul ki, a mely menet fényének emelése céljából felkérem a tek. törvényhatósági bizottsági tagokat, hogy azon is minél tömegesebben sziveskedjenek részt venni. Végül az október hó 1-én Öméltósága által celebrálandó főpásztori misén testületileg leendő megjelenés céljából kérem, hogy délelőtt 9/9 órakor ugyancsak a városháza tanács-termében összegyűllekzen sziveskedjenek.

Tanítói értekezlet. A szántóvai esp. tanke-
rület néptanítói e hó 22-én Csataalján tartá tánc-
közömlényi ülését. Főt. Maison Mihály esperes, mint kerületi
tanfelügyelő határos beszéd kíséretében üdvözlé a jelen-
váltakat, a gyűlést megnyitá. A sorrend a következő
volt: 1. Főt. elnök tudtára adja a gyűlés tagjainak,
hogy a volt ker. jegyző a kerületből kilépett, új jegyző
választásra kéri fel a megjelent tagokat. Ez állásra egy-
hangulag Povischil Károly garai tanító választott meg.
2. Olvasztató a bács-almási esperes-kerület tanítóinak
tanácsközményi átiratuk, melyben indítványoztatik, hogy
tétessenek meg a szükséges lépések érsek ur öccsel-
ciájánál egy új ujaknak, valamint a törölteknek a nyug-
díjintézetbe való bevétele végett. Az indítvány pártolólág
fogadtatott. 3. A főegyházmegye által kitűzött következő
tétel megfélése: A nép erkölcsi és értelmi művelődésére
tudvalevőleg korunkban a sajtónak nagy befolyása van,
kérdés: mi a feladata a tanítóknak, hogy a népet a
rosszirányú sajtótermékek romboló hatásától lehetőleg
mególtalmazzák? Első felolvasó Váhl Ignác, rigyicai tanító
volt. Kiemeli dolgozatában a mennyire üdvösen, ép oly
rombolólag is hathat a sajtó. Ajánlja a szülők szeretetét
és bizalmát minél nagyobb mértékben kiérdemelni a
tanítóknak. Küzdeni szóval és tettel a rossz sajtótermékek
ellen. Iparkodjunk igazi keresztény életre és hazaszerete-
re nevelni gyermekeinket. Hassunk oda, hogy a
községben népkönyvtárak és más hasonló jó egyletek
alakuljanak. Második felolvasó Evetovics Vince, szántóvai
tanító volt. Dolgozatában szintén elítéli ama rossz sajtó-
termékeket, a mely oda hat, hogy megfossa, eltántorítsa
a népet keresztény meggyőződésétől. Harmadik felolvasó
Tóth Jenő, garai tanító volt. Mindhárom felolvasónak
dolgozatáért elismerés szavaztatott egyhangulag. Negyed-
szer gyakorlati előadást tartott Greschl Félix csataaljai
tanító. „A nemes elszántság” című olvasmányt kezelte
tárgyilagosan. Szakszerű előadásáért a jelen voltak di-
cséretét érdemelte ki. Végül ajtatos ima elvégzése után,
elnök a gyűlést befejeztetnek nyilváníta. A gyűlést
követő társasbéd alkalmával lelkes felköszöntőt mon-
dottak: Elnök Csaszka György érsek öccselentijára és
melt. Mayer Béla főtanfelügyelőre. Povischil Károly az
elnökre. Szilvási István, csataaljai közs. jegyző a tanítói
karra. Tóth Márton Gráf Nikáz kir. tanfelügyelőre.

Uj találmány. Kálcs Döme, a zombori gör.
kel. tanítóképző tanára egy, a legújabb paedagogiai
követelményeknek megfelelő, olvasás és számolás tanítá-
sára alkalmas gépet konstruált, mely hivatva van a
mi iskoláinkban használatban levő régi (oros) módszerű
számoló gépet kiszorítani. Kálcs ezen találmányát be-
mutatta a kultuszminiszternek, a ki most közölt rende-
letével ezt, a nekünk szorosabb értelemben is hazai
találmányunkat, az összes magyarországi iskolák részére
taneszközzel engedélyezte. A Kálcs-féle „olvasó és szá-
mológép”, egy igen egyszerű, könnyen kezelhető és
olcsó taneszköz, (10 ft a nagyobb és 7 ft a kisebb),
melynek célja, — az eddig elkülönítve volt ezen tane-
szközöket, melyeket az írás, olvasás és számolás tanítá-
hoz használtak, egy gazdasági, mint pedagógiai tekni-
kából egyesíteni, hogy a gyermek tapintható betűk
és áthelyezhető golyók által öntevékenységre serkentes-
sék s így gondolkozásra ösztönöztessek.

Vasúti előmunkálati engedély. A keres-
kedelemügyi m. kir. miniszter legutóbb a következő
vasúti előmunkálati engedélyt adta ki egy év tartamára
és pedig: Gfrerer, Sechoch és Grossmann budapesti építési
vállalkozó cégnek a m. kir. államvasutat Topolya állomá-
sától Baján és esetleg O-Szivacon át Cservenkaig s
innen Bács-Keresztur és Lalicis érintésével, vagy Hód-
sághon és Déronyán, vagy Parabuty és Bács-Ujfalun át
Bács, Tovariso, Obrovac községek érintésével O-Pa-
lánka irányában a Duna balpartján vezetendő keskeny-
nyomtávú gőzmozgony helyi érdekű vasútvonalra.

Egy ezüst óra históriája. A madarasi ha-
tárban csepeltek a munkások, cseplés után este lefeküd-
tek. Svarka József napszamos felhasználta a sötétséget
és a bódéból ellopta Hirschenmajer gépész ezüst óráját.
A tulajdonos kereste az órát, mindhiába, harmadnap
már a szabadkai zálogházba vándorolt, a hol 3 forintot
kapott rá a tolvaj. Addig kereste az órát a tulajdonos,
a míg a bajmoki csendőrséghez került az eset s a nyo-
mozás során megkerült a tettes is, a kit letartóztattak,
sőt az időközben a zálogházból kiváltott órát meg is
találták Svarkánál. Most a szabadkai törvényszék foglya.

Ellenőrzési szemlék. A m. kir. honvédség
nem tényleges állományú legénység ellenőrzési szemléje
a következő községenkénti sorrend szerint Zomborban,
a Kaebly-féle vendéglőben mindenkor reggeli 8 órakor
veszi kezdetét: október 1-én O-Szivacon és Uj-Szivacon, 2-án
Gyulafalva és Kerynya, 3-án Sztanisics és Na-Militics,
4-én Gákova és Krusevlya, 5-én Csonopla és Kolluth,
6-án Bezdán. — A cs. és kir. hadsereg és haditenge-
részetnél szolgálatra nézve Zomborban a Ferenc-József-
lakanyában mindenkor reggeli 8 órakor veszi kezdetét:
október 8-án Bezdán, 9-én Krusevlya és Sztanisics,
10-én Gákova és Kolluth, 11-én Na-Militics és Csonopla,
12-én Kerynya és Gyulafalva, 13-án O- és Uj-Szivacon.
Az utószemle november hó 15-én reggel 8 órakor fog
megtartani, szintén a Ferenc-József-lakanyában. — A
közös hadseregbeli, haditengerészeti és honvédségbeli
népfelkelők ellenőrzési szemléje a következő községen-
kénti sorrend szerint a következő állomásokon, helyen
és időben fog megtartani: O-Szivacon jelentkező állomá-
sra: október 12-én O-Szivacon községében, 13-án
Uj-Szivacon községében. — Zombor város jelentkező
állomásra: október 23-án Bezdán, 24-én Csonopla, 25-én
Sztanisics, 26-án Kerynya és Gyulafalva, 27-én Gákova
és Kolluth, 28-án Na-Militics és Krusevlya. Ezen időszak
jelentkezések mindenkor reggeli fél 8 órakor veszik
kezdetüket.

Tűz. Kedden délelőtt nagy tűzi láma riasztotta
meg városunk lakóit. Csirszka János paplanos gákovai-
utcai raktára gyuladt ki és hamuvá égett egész készlete.
Csak tűzoltóink önfeláldozó munkájának köszönhető,
hogy a lakházat sikerült megmenteni. Czedler János
főparancsnok rendkívüli ügyességgel és szakavatottsággal
maga vezette az oltást. A rendőrség részéről Thurszky
Jenő főkapitány és Veszelinovits Milorád alkapitány
volt jelen. A tűz keletkezésének oka nem volt kitudható,
nagyon valószínű, hogy maga a gyapotkészítő gép
okozta azt. Felemlítendő, hogy ugyanezen műhely
két év előtt már egy ízben leégett.

Az adai m. kir. földmivesiskolában,
mivel a rendes létszám már régen több, mint egy hó-
uappal ezelőtt betelt, az igazgatóság a beiratkozást
beszüntette. Ez idén oly sok és kiválóan alkalmas egyén
jelentkezett az I-ső évről való beiratás céljából, mint
eddig soha, t. i. 50-en felül jelentkeztek, kik egy-kettő
kivételével mindannyian földmivesek, vagy földmives
szülők gyermekei — az igazgatóság kénytelen volt a
jelentkezettek legnagyobb részét elbocsájtani, pedig a
rendes létszámot is telemelte úgy, hogy a jövő 1899/900.
tanévben a tanulók száma a 40-et meghaladja. — Iga-
zán öröndetes, hogy a mezőgazdaság iránt érdeklődő
és tanulni vágyók száma mezőgazdaságnak javára min-
dig nagyobb s nagyobb lesz, s így remélhető, hogy a
kivánt eredmény általános kedvezőbb anyagi viszonyok
közé jutás, rövid évtized alatt teljesedésbe megy.

Eljegyzés. Stekler Sándor bajai polgári iskolai
tanár eljegyezte Schönfeld Margit kisasszonyt Baján. A
Stekler név nem ismeretlen előttünk. Stekler Samu, a
Völgény édes atyja 50 évig volt igazgatója és tanára
a bajai polgári iskolának s tisztelettel emlegetik min-
denütt hosszú tanári működését. Iskolájának jó híre volt
és van most is az egész vidéken. Ugyanebben az inté-
zetben apostolkodik szép sikerrel fia is, aki most az
apostolág terheivel Hymen édes fogságába menekül.

Népfelkelők jelentkezése. Az 1893. évi
XXXVII. törvények alapján mindazon katonailag kiké-
pzett népfelkelésre kötelezettek, kik a közös hadse-
regben, a hadtengerészetben, a honvédségben, ezek pórtar-
talékában vagy a csendőrségnél szolgáltak, továbbá
oly katonailag ki nem képezettek, kik népfelkelési (rö-
zaszintű) ajánlati lappal és népfelkelési igazolványi
könyvecskéikkel el vannak látva, jelestül azok, akik 33,
34 és 35 évesek folyó évi október hó 29-én, a 36, 37,
és 38 évesek folyó évi október hó 30-án s végül, akik
39, 40, 41 és 42 évesek folyó évi október hó 31-én a
Sztapári-uton levő Kaebly Mihály-féle vendéglőben min-
denkor reggeli fél 8 órakor személyesen megjelenni
vagy írásban jelentkezni tartoznak.

Az aradi vértanúk emléke. A Könyves
Kálmán részvénytársaság az „Aradi vértanúk művészi
reprodukciónját” kiadja. Ohajtandó, hogy a vértanúk e
szép és méltó emléket (Thorma János nagy festményé-
nek igen sikerült reprodukciója) minden család tűzhelye
örizze. E helyt Beöthy Zsoltnak e képről szóló nagy-
érdeklő tanulmányára utalunk, melyben az aradi vértanú-
knakról szólva, azt mondja: „Hősök, és nem hősködők.
Nem igaztani akarnak, csak arra kérnek, hogy ne feled-
kezzünk el róluk”, — továbbá „az egész szomorú ké-
nek minden alakjával és részletével mintha óvakodnék
mestere többet mondani, mint hogy a haza vértanúinak
szeretettel őrizzék emléket.” A reprodukciók október-
ben fognak megjelenni. A kép ára a művész által stili-
zált keretben 32 ft (paspapirtval 38 ft lesz), amely
összeg a kiadó társasághoz (Könyves Kálmán, Kerepesi
ut 17. sz.) küldendő.

Értesítés. A vendéglőszerű étkezési biztosítási
tárgyaláson az alábbi csapatkórházakban következőleg
lesznek megtartva: Kecskeméten 1899. október 11-én.
Székesfehérvárrt 1899. október 11-én, Zomborban 1899.
október 13-án. A közelebbi feltételek a Budapestben 1899.
szeptember 7-én kelt illető hirdetményből, továbbá a
helyőrségi és csapatkórházaknál, valamint a 4. hadtest
hadbiztoságánál felfekvő feltételi füzetekből vehetők ki.

Szállítási kedvezmény. A gyümölcsészeti
egyesület kérelmére a kereskedelmi miniszter a Bajáról
Budapestre, Bajáról Bécsbe, Bajáról a magy. kir. állam-
vasutat bármely állomásra, továbbá Bajáról Ausztriába
és a vámkülföldre szállítandó friss gyümölcs, főzések- és
zöldségfélék szállítási díjtételeit lényegesen mérsékelte,
a mi által az egyesület által kezdeményezett gyümölcs-
vásár biztosítása lényegesen támogatást nyert.

Ujvidék a magyar színészetért. Ujvidék
városi törvényhatósági bizottsága a múlt napokban tartott
közgyűlésen a magyar színészet segélyezésére 1500 ft
szubvenciót szavazott meg.

Betöréses lopás. B-Almásról írja tudósítónk:
Gréber József üzletébe a napokban éjjel két molnárlegény
betört, vésővel felfeszítették az ablaktáblát és a závar
kinyitása után behatoltak az üzletbe és onnan mintegy
100 ft készpénzt, nagy csomó dohányt, szivart, pipát
stb. elloptak. Mikor mindent elvittek, otthon kofferbe
tették és zabot öntöttek rá. A csendőrségnek a károsult
fél feljelentette a dolgot s a tolvajokat elfogták, most
a szabadkai törvényszék fogházában vannak.

Bakancs-szállítás a kisiparnak. A hazai
kisipar legerjedtebb ágának, a cipésziparnak tudva-
levően a katonaság részére való szállítással a fő életfor-
s ez okból évről-évre nagy várakozással néznek az ér-
dekeltek körök e szállítás ügyének eldőltése elé. A közös
hadereg részére aránylag csekély mennyiséget rendelnek
magyar iparosoknál, míg ellenben a honvédség évről-
évre nagyobb mennyiségű lábbelit csináltat a kisipar
utján. Így most a honvédelmi miniszterium elhatározta,
hogy az 1900-ik évben összesen huszezer pár bakancsot
és könnyű cipőt rendel a hazai kisiparosoknál s e meny-
nyiség elosztására nézve javaslatokat kért a kereskedelmi
és iparkamaráktól. A kamarák készséggel vállalkoztak
e munka ellátására, azonban több kamara elhatározta,
hogy felirat intéztesse a kormányhoz, melylyel a hon-
védség összes lábbeli-szükséglete és a közös hadsereg
ebbeli szükséglete Magyarországra eső részének szállítása
kizárólag a kisipar számára reklamáltassék.

A tilalmas cigaretta-hüvelyek. Az utóbbi
időben olyan szivarkapapiros hüvelyeket hoztak forga-
lomba, amelyek utánozták fóliásban és formában az
állami különlegességi szivarkákat s alkalmasak voltak
viszafelé. A pénzügyigazgatóság meg tudta ezt és utá-
sította a fővárosi pénzügyi biztosságokat, hogy tartsa-
nak vizsgálatot a fővárosi trafikokban. A biztosságok a
mult héren tartották meg a vizsgálatokat és számos
trafikban csakugyan találtak ilyen cigaretta-hüvelyeket
s mind elkobozták. Mivel pedig ilyen hamisítványoknak
elárúsítását a törvény tiltja, a pénzügyigazgatóság az
illető trafikok ellen megindította a jövedéki eljárást is.

Megölte a pálnka. A szegény munkás ember
egész héten dolgozik szorgalmasan, véres verejtékkel
szerzi meg a mindennapi kenyerét, de azért, ha a szom-
bat este eljön, megkapja azt a néhány forintot, kevés
munkás viszi haza családjának, előbb elmegy a kores-
mába, leissza magát s alig vizet héli keresményéből haza
néhány fillért — pedig mily nagy szüksége van otthon
arra a csekély összegre. Zsidovszki György szabadkai
kőműves is a könnyelmű emberek közül való volt. Hiába
kérték hozzátartozói ne igyék, ne költse el könnyel-
műven keresményét, hanem hozza haza családjának, mert
égető szükség van rá, nem hallgatott senkire, míg most
életével fizette meg könnyelműségét. Szombaton este
munka után bement egy koresmába és ott addig páln-
kázott, míg nem tökéletesen részeg lett, nem tudott
magáról, úgy vándorolt haza reggel 2 óra tájban s
a mint az udvarra lépett, összeesett és eszméletlenül
terült el a földön. Az esés következtében családja fel-
ébredt, felesége kiment az udvarra s ott találta férjét a
földön mozdulatlanul. Bevitték a szobába élesztgették,
mindhiába, a szerencsétlen ember meghalt.

Dreyfus-kötet — ingyen. A Dreyfus-pórt
a lapok csak hezagosan és kivonatolva ismertették.
Egyedül a Magyar Hirlap közölte az egész pórt gyorsírói
feljegyzések alapján, melyekben a tárgyaláson mondott
minden szó benne foglaltatik. E minden regénynek iz-
gatóbb olvasmányt a Magyar Hirlap most vasok, több
száz oldalra terjedő könyvben, hatalmas kötetben adja
ki, melyet minden negyedéves előfizető ingyen kap meg.
E szenzációs könyv bolti ára 1 forint és 50 krajcár. A
Magyar Hirlap másként is kedvében jár előfizetőinek.
Nevezetesen: Jókai Mór, a legnagyobb élő magyar író,
a Magyar Hirlap belső munkatársa, elutazása előtt átadta
a Magyar Hirlapnak Katlanet című legújabb gyönyörű
regénye kéziratát. A Magyar Hirlap e remekmű közlését
néhány nap mulva kezdi meg. A Magyar Hirlap kará-
csenyi díszes albuma már készült. Szépirodalmi s művészi
tekintetben egyaránt remekmű lesz az idén is. Minden
előfizető díjmentesen kapja meg. Az Otthon című szé-
pirodalmi illusztrált folyóiratot a Magyar Hirlappal együtt
évnegyedre négy forintért kapják az előfizetők. Kedvez-
ményes áron negyedévenként 75 krajcárért jutnak egy-
szersmind a remek Francia Divatlaphoz és a Képes
gyermeklaphoz (negyedévenként 50 krét). A szerkesztői
füzetek rovatában a Magyar Hirlap minden előfizetőjé-
nek készséggel és ingyen válaszol kérdésekre. Csaknem
tiz éves multja után a Magyar Hirlap büszkén hivatkozhat
rá, hogy a „jog, törvény és igazság” alapján állott mindig.
Pártszempontnak alá nem volt rendelve. Szabadelvétség,
demokratizmus és mindenekelőtt hazafiaság volt a jel-
szava. A Magyar Hirlap független egészen, minden
irányban. Az ország érdeke s a köztgyi java az egyedül,
a mit hiven s készséggel szolgál. Szépirodalmi része
elsőrangú. Rovatai kitűnőek, rendkívül gazdagok. Az
igaz ügynek magánemberek érdekében is lelkes védője
a Magyar Hirlap. A lapot fenállása óta Fenő Sándor
szerkeszti a legjobb írói erők munkálkodásával. A lap
előfizetési ára félévre 7 ft, negyedévre 3 ft 50 kr,
egy hóra 1 ft 20 kr. Előfizetni lehet a kiadóhivatalban:
Budapest. V., Honvéd-utca 4. szám.

A „Vasárnapi Ujság” szeptember 23-iki száma
22 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „A
király hadgyakorlatokon” (négy képpel Myrbach Felician
báró rajzai után). — „A magyar pap”. Költemény Szabo-
leska Mihálytól. — Regényrész: „A csepptrágya fele-
sége”. Elbeszélés. Irta Polevoi N. P. Oroszról fordította
Ambrozovics Dezső. — „Hires szerelmek: Essex gróf
és Erzsébet”. Történelmi rajz (képekkel). — „Balaton-
Földvár” (képekkel Hány Gyula rajza és fényképek
után). — „Följegyzéseim honvédeletemből”. Beniczky
Alajos 1848/9-iki honvédszázados emlékiratai. — „Az
aszódi kir. javítóintézet” (képekkel). Tahy Jánostól.
— „A bőkezű beteg”. Angol elbeszélés. — „József fő-
herceg Pápan” (képpel). — „A dunai hadgyakorlatok”
(Pauer Géza rajzával). — „A nőképző-egyesület a gyer-
mekvédő kiállításán” (képekkel). — „Jókai házassága”.
— Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek,
Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti
rovatok. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyed-
évre 2 ft a „Politikai Ujdonságokkal” együtt 3 ft.
Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában.
(Budapest IV. ker. Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megren-
delhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar
nép számára, egész évre csak 2 ft 40 kr, félévre 1 ft
20 krajcár.

Felolvas szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-üggyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

IRNOKOT

keresek állandó alkalmazásra szép írással s lehetőleg a német és szerb nyelv tudásával. Fizetés: egyelőre havi 30 frt. Az állás azonnal elfoglalható. Csak az elfogadott ajánlatra válaszolok.

Dr. Szabó József,
kir. közjegyző, Hódsághon.

2-2

Pályázat.

Bikity község, mint erkölcsi testület által fentartott községi óvodánál ujonan rendszeresített óvónői állásra pályázatot nyitok.

Az állás javadalmá évi 300 frt készpénz fizetés, havi előleges részletekben, két szoba, 1 éléstár, továbbá a dajkával közösen használandó konyha, pince és padlásból álló óvónői lakás.

Pályázni óhajtok alulírotthoz, kellőleg felszerelt kérvényeket **1899. évi október hó 3-áig** terjeszték be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek. Bikity, 1899. évi szeptember hó 23-án.

Tománovits György,
felügyelő bizottsági elnök.

2-1

Vendéglősök figyelmébe.

Nemes-Militics községében fekvő ugynevezett régi községházát több évre vendéglőnek bérbé kiadom. Bővebbet a tulajdonosnál

Vidákovich Ferencnél.

3-1

Birtok eladás.

Nemes-Militics község határában 113 hold (á 1200 □ öl) föld gazdasági épületekkel szabad kézből eladó. Közel a faluhoz fekszik és a vasuti állomástól 15 perc távolságra. Cim a kiadóhivatalban.

3-1

Ház eladás.

Zomborban, Felsőváros, kisgákovai-utca 401. sz. a. és a raktár-utca 282. sz. a. lakházak szabad kézből eladók. Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Csirszka János.

Kiadó lakás.

A bezdáni-uton ujonan épült házamban 3 szoba, konyha, éléstár, pince és padlásból álló lakás, 100 frt évi hasznobér mellett, **november hó 1-étől** kiadó.

Weliczky Mihály,
háztulajdonos.

5486. sz. kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Krusevlya községénél leköszönés folytán üresedésbe jött és évi 300 frttal javadalmazott községi irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok s felhívom az állást elnyerni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi október hó 12-éig** nyújtsák be. Zombor, 1899. szeptember 19.

Tárczay Dezső,
főszolgabíró.

3-2

5429. szám. kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Csonopla községénél üresedésben levő és évi 300 frttal javadalmazott községi irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom az állást elnyerni óhajtokat, hogy kérvényüket hozzám **folyó évi október hó 15-ig** nyújtsák be. Zombor, 1899. évi szeptember 15.

Tárczay Dezső,
főszolgabíró.

3-3

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

KÖNYV- ÉS KÖNYOMDAI INTÉZETE

ZOMBORBAN

A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

itt megrendelhetők:

Váltók.
Gyászlapok.
Számok.
Levélfekők.
Névjegyek.
Eljegyzési és esketési kártyák.
Sima- és dombornyomatu monogramok.

Községi nyomtatványokból nagy raktár.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

Könyvkötőmunkák elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítatnak.

Községeknek három havi hitel.

itt megrendelhetők:

Hírlapok.
Művek.
Naptárak.
Táblázatok.
Falragaszok.
Körlevelek.
Táncvirágok.
Táncvirágok.
Étlapok.

A „BÁCSKA” kiadóhivatala.

Telefon szám: 18.

Telefon szám: 18.

2726. szám tkvi 1899.

Arverési hirdetmény.

A hódsági kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Legrand Ferenc által képviselt özvegy Trifunov Milosné végrehajtónak Tucev Gávráné és társai végrehajtást szenvedők elleni 43 frt 50 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódsági kir. járásbírósa) területén lévő, Pivnica községben fekvő, a pivnicai 331. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. (614, 615.) hr. sz. alatt Trifunov Latinka Tucev Gávráné és társai nevében álló 310. ö. i. sz. ház, udvar és kertre 483 frt kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és pedig oly módon, hogy ha az ingatlan az özv. Trifunov Milosné szül. Alexits Persza javára C. 11. alatt bekelezett özvegyi haszonélvezeti jog fentartásával oly árban adatnék el, mely a megelőző követelések fedezésére szükséges s 400 frtban meghatározott összeget meg nem üti, az árverés hatálytalanná válik s az ingatlan a szolgalmi jog fentartása nélkül újabban elárvereztetik és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi november hó 9-ik napján délután 3 órakor Pivnica községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 48 frt 30 krt készpénzben vagy az 1881-ik évi LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kelt Hódsághon, 1899. évi augusztus hó 5-én.

A hódsági kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Med. univ.

Dr. FUCHS MÓR

specialista szemorvos

Zomborban, Széchenyi-körút 437.

néhai Teofánovics ügyéd házában, 10-1

Dréher-féle sörraktárral szemben.

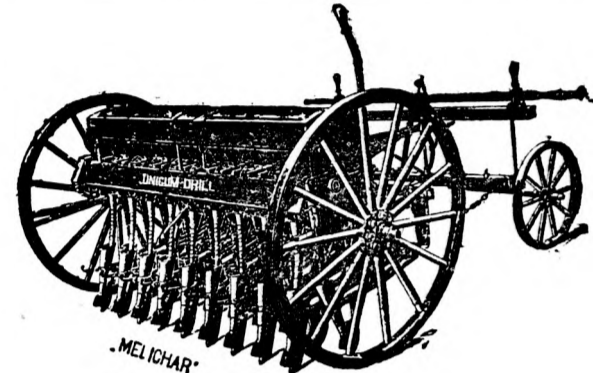
Rendel naponta d. u. 2-4 óráig.

Hirdetmény.

Bajmok község előljárása közhírré teszi, miszerint **f. évi október 5-én délelőtt 9 órakor** a községházánál tenyésztésre nem alkalmas két darab bika és két kan nyilvános árverésen készpénzfizetés mellett eladatni fog.

Bajmokon, 1899. évi szeptember 26-án.

Budánovits Árpád, **Dudás József,**
jegyző. 2-1 bíró.

Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközön-ség becses tudomására hozni, miszerint a **Melichar**-féle szabadalmazott és a kontinensen legjobbak elismert és legelterjedtebb

Unicum Drill sorvetőgépek

kizárólagos képviselőt Bács-Bodrogh megye területére elnyertem és ezekből úgy **bajai**, valamint **bács-kulai, titeli és ó-becsei** üzleteimben állandóan nagyobb raktárt tartva, lehetővé tevé ezzel az azonnali legmondosabb kiszolgálást.

Az **Unicum sorvetőgépek** előnye más vetőgépek felett ma már annyira ismeretesek, hogy azokat külön kiemelni szükségtelen, ugyanazért is azon tiszteletteljes kérelemmel fordulok az igen tisztelt gazdaközön-séghez, sziveskedjék becses rendelményeivel engem bizalommal felkeresni és én előre is biztosítom a legmondosabb kiszolgálásról.

Arjegyzékekkel és árajánlattal szívesen szolgál

SZÜCS ÖDÖN

*-28 mezőgazdasági gépyára **Baján.**

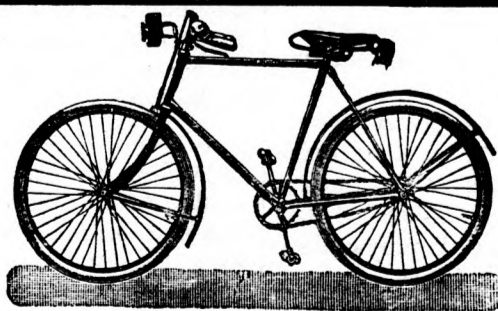
2507. szám. kig. 1899.

HIRDETMEY.

Melynél fogva Bács-Földvár község előljárása részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a községi rendőrfelügyelői állás üresedésbe jött.

Felhívtnak ennél fogva mindazok, kik ezen 300 forint évi fizetés és 30 frt ruhaátalánnyal javadalmazott állást elnyerni óhajtnak, hogy kellően felszerelt kérvényüket **folyó évi október hó 15-éig** ezen községi előljárásnál nyújtsák be. Bács-Földvár, 1899. szeptember 23-án.

Lovász István, **Dejanov Lázár,**
jegyző. bíró.

Teljesen
leszállított árák.

Teljesen
leszállított árák.

Ritka alkalmi vétel mig készletem tart.
Valódi angol Helikal Premier, Stiria, Kayser, Seidl Nauman Coupir
kerékpárjaimat

bámulatos olcsón adom, mig a készletem tart.

*-11

Két évi jótállás.

TEITSCH GÁSPÁR,

kerékpár-raktára és mechanikai műintézete
ZOMBOR.